1829, nr. 1

Brudstykker af

Borgaldsens Stamtavle,

~~Mest udtrogne af~~ ~~mest~~ Efter ^ den Mest efter Islandske Historieskriver, Lyssælmand) John Espolins o. fl.

Udregning og Grandskninger.

A.

1, Mur-Kiartan, Konge over en Deel af Irland i det 10de Aarhundrede

1

2, Melcorca, den Islandske Høvding Thorkells Medhustru (se Laxdøla-S. ~~saga~~ Havn. 1826, 4)

1

3, Olaf Paa, ~~Han~~ (kaldet saaledes af sin Lyst til Pragt) Høvding i Dalene i Irland. Han som lod opføre en prægtig Gildesal med forskjellige Billedhugger-Mesterarbeider, der forestillte Scener af Nordens gamle Historie og Gudelære — beskrevne i Laxdøla-Saga (S. 112 ff.) og i forskjellige Brudstykker af et samtidigt Digt, der indeholdes i Skálda (et Anhang til den yngre Edda) forklarede af mig i et Tillægs-afhandling ~~ved~~ til Vatnsdøla Saga (S. 386 ff.) ~~med Finn Magnussen~~ (Müllers Saga-Bibliothek II, 386 o. f.) (Fr. Edda antiqu. III, 298, 370, 459, 480, 907, ~~457~~). ~~mine~~ ^ Bidrag til nordisk Archæologie S. 29 f.).

4 Thorbjørg Olafsdatter, kaldet den ~~Rykke~~ Mægtige, gift med Asgeir, Høvding over Vatnsfjord i Island, hvis Enke hun i hans Fraværelse forvaltede og raadede saaledes den berømte Grettir som i hans Fredløshedstilstand (s. Grettla, Isl. Hdg. S. 128)

1

5, Kiartan Asgeirsön

II

1

6 Thorvald Kiartansön

1

7, Thord Thorvaldsön

1

8, Thorre Thordsön

1

9, Thorvald Thorresön gift med Thordisa, en Datter af Norges berømte Høvding Thorir Hiarn Thorre Karlesön, Jarl over Laugmark, død 1241. Hans Slægtregister er indført i den store Kiöbenhavnske Afskrift af Heimskringla 1ste Deel. (Se ellers om Jarl Skurlunga-Slægten i Khavn. ~~Ann~~ ^ ældre Annal. IV, 189).

1

10 Einar Thorvaldsön

1

11 Vilborg Einarsdatter gift med Erik Sveinbjørnsön, dette † 1341.

JK

12 Einar Eriksen kit Vatnsfjord gift m. Helga fra Grund

13, Björn Einarson, kaldt Gorsalsfarer

14, Christine Björnsdatter g.m. Thorlev Arneer, Bygdemand i Skagefjorden

15 Björn Thorlevsen, Lit Mo., Hövedsmand (eller Lagmand) over Island, dræbt af Engelsk Pöbel aar 1467 g.m. Ólöfa Lafsdatter (fra Skarnakot fra Bod) *)

16 Solveig Björnsdatter g.m. Paul Jonsen Lit Skard, Hövedsmand i Dalene.

17, Gudrun Paulsdatter g.m. ~~Redmund Eriksen kit Aas g.m.~~ Vigfus Erlendsen kit Hlidarende

18 Gudride ~~Lafrandsdatter~~ Vigfusdatter g.m. ~~Arne Gislesen kit Hlidarende~~ Edmund Eriksen kit Aas

19 ~~Haldora Arnedatter g.m. Olaf Jonsen~~ Gudride Edmundsdatter gift med Arne Gislesen kit Hlidarende.

20 Haldora Arnedatter g.m. Olaf Jonsen

21 Gudrun Olafsdatter g.m. Gunlög Egilsen, Lagmandsmand med Landstingets Domme i Skagefjorden fra Nordlandet

22 Thorvald Gunlögsen, Bonde fra

23 Gotskalk Thorvaldsen, Lagmandsmand ved Landstinget.

24 Thorvald Gotskalksen flyttede kit Niklabæ (Niklabæ – Magleby) i Skagefjorden

25 Gotskalk Thorvaldsen, født og opdraget i Island, siden Skibsbygmester i Kjöbenhavn gift med en Dame af Dansk Herkomst

26, Bertel (Albert) Thorvaldsen, (f. Bartholomæus, Evangelist) (Han skal ikke have snakket andet Folkesprog end det Brogede, førend han kom i Kjöbenhavn, hvor han af sine Landsmænd optoges)

B.

1 Odd Edelsen, en vis Mand, Bonde fra i Vestskaftfellene fra Island, i det 14de Aarhundrede

2, Einar Oddsön Bygdemand paa Hjörleifshöfde Bygd paa Nordlandet.

3 Thor Einarsön kit Geitaskard, Lagmand – gift med en Datter af Gotskalk Nicolaussön (Biskop kit Holum)

4 Egil Thorsön kit Geitaskard, Lagmand.

11. 5, Gunlög Egilsön — Pos A, 21.

C.

1, Harald Hildetand Konge i Danmark. (~~mener at have været i det 8de Aarhundrede~~)

2, Thrand den Gamle

3, Thorolf Vogaref

4 Vermund Ondlikar (Raadgiver)

*) ~~Til dem~~ og Snorre Sturlesön, ~~Lagmanden~~ Lagmand paa Island, ~~Lovkyndig~~ Lovkyndig, som John og Paul Vidalin, ~~Historieskriverne~~ Arne Thorgrimsen Torfæus, Arne Magnussen (eller Magnæus), Finn Johnsen, Hans Finsen, Eggert Olafsen og Jens Vidalin, John Olafsen, Magnus Ketilsen, Magnus Stephensen osv. Baard Thorvaldsen og Börge Thorlacius med flere i 19de Aarhundrede har givet historiske Efterretninger.

x Skule Thorlacius, Grim Thorkelin

5, Evar Vemundsson
6 Valgard Evarsson
7 Hrapn eller Rapn, en af Islands første Landnamsmænd. Det gik adskillige

8 Jörund Rapnsson

9 Ulf Aurgode

10 Sjard Ulfsön

11 Lodmund Sjardsön

12 Sigfus Lodmundsön

13, Semund Sigfussön kaldet hin Frode eller Lærd, Præst ved den ældre Eddas Forfatter † 1133

14 Loft Semundsön

15 Jon Loftsön - gift med Thora, en Datter af Norges Konge Magnus Barfod. (Dronning

16. Solveig Gonsdatter g. m. Gudmund Gris

17, Thorlak Gudmundsön (Fader til den berömte Biskop Thorlak Runarsson, Reformatoren Thorlaksön, Ungmand i Forsædet til Islands ældre gjældende Kirkelov Christendoms eller Kirkelov)

18 Thora (anden Thorgjerd) Thorlaksdatter gift med Klaug Teitsen

19 Asta Klaugsdatter g. m. Ivar Holm, en Norsk Adelsmand.

20 Vigfus Ivarsen Holm, Höfdingsmand paa Island

21 Ivar Vigfusen Holm, Lögsagter, Höfdingsmand paa Island.

22 Vigfus Ivarsen Holm, Lögmand

23 Margrete Vigfusdatter - gift med Thorvard Loftsön til Krödevake (som Præst ved Upsala-Domkirken, Ester Biskop, siden Biskop til Skalholt, hvor Gerningsaar og hans Følgeskrivelse Aarsmandstallene ved at Cast Jon Vidalin i Islands Biskoppe; jfr. Arnbjörnsen. Annaler IV, 617-618).

24 Gudride Thorvardsdatter g. m. Erlend Erlendsen til Kalbeinstad, Præstemand.

25 Vigfus Erlendsen til Hvidarenda. Höfdingsmand og Lagmand (jfr. A, 172 o. f. a.

26 ~~Gudrid Vigfusdatter g. m. Simund Ivarsen til Aae (Aar 18~~ .....

27 ... (34) Berlet Thorvaldsen.

D.

1, Ingjald, Konge i Hedmark, af Ynglingernes Stamme, som efter gamle nogtisk Landskikke ved-stammede sin Fader.
2, Olaf Trætelgja, Konge over Vermeland.
3, Halfdan Hvidbeen, Konge over Romerige og flere Norske Egne.
4, Eystein 2. over Romerige og Vestfold (s. det 8de Aarh.)
5 Halfdan den Milde (eller Gavmild) Lagsagter
6 Gudrød, Konge over Vestfold † omtrent 824.

7, Halfdan Svarte, K. over Vestfold m. m. + 863.
8, Harald Haarfager, Norges første Enevoldskonge
9, Sigurd eller Sigrød Hrise.
10, Halfdan, Sigurdsön.
11, Sigurd Hyr, Konge over Ringerige
12, Harald Haardraade, Norges Konge
13, Olaf Kyrre, Lagelæder + 1066.
14, Magnus Barfod, Lagelæder + 1093 ~~gift Ingerid, Datter af Svend Estridsön, Konge over Danmark~~
15, Thora, gift med Thorleif Kimbi til Odda i Island (Ber E, 15)
.....(34) Bertel Thorvaldsen.

E.

Efter forskjellige Stamtavler, trykte foran Heimskringla l. c. I S. pag. XLVI
o. f. ~~Snorre Sturlesön~~ nedstammer Snorre Sturlesön (A, 9) fra:

1, Hveldulf, Skallagrim og Egil (Om Egla eller Egils-Saga).
3, Ragnar Lodbrog, med Sønnen Björn Jernside.
4 Den norske Konge Rolf fra Berget og hans Dronning Gøe (af Sjette Rønnows 1ste ægteskab) og fra Sidu-Halle, en af Islands første Høvdinger.
13, 17 fra den berømte islandske Høvding Snorre Gode.
14, 15 Rögnvald, Jarl paa Möre (Fader til Gange-Rolf eller Rollo, døbte og blev Hertug af Normandiet)
17, Thorolf Mostrarskegg, første norske og siden islandske Høvding, gift med Thora Jarls.
18 Grim Kamban, begravet efter Døden som en Gudernes Følgesvend.

F.

1, Vermund Kögur, en Farbror af Götuskeggje Slægten, levede omkr. 1300.
2, Gudbjørg Vermundsön
3, Asgrim Gudbjartsön til Högan i Østre Nordlandet i Island
4, Gudbjørg Asgrimsön Floke, gift til Laufás (de Laufas).
5 Thorkel Gudbjartsön Lagmand . . .
.....15 Bertel Thorvaldsön. (Mathæus Jonas, Finn Magnussen, nedstammer Lagmand fra Vermund Kögur paa 14de Led.

G.

(Efter Biskop Oddgeir Olafsens Aarbog, udgivet paa Islandsk med Björn Haldorsen, Biskop i Skalholt, Hrappsey 1784).

1, Atle Jarlsøn Atle den mjove (alle smaa Konger, der nedstammede fra Vermund Kögur) og Sønnen Jarl Ivar Vidfavne i Norge; de to af Landets største Erobrere; Ivar i Vikingetog omkom efter en Regning med Jarl Hakon Grjotgardsön, omtrent i Aaret 880
2, Hallstein, Sønnen, Høvding i Island; død 917
3, Atle, Hallsteins Søn, bosat paa Gaarden Traðarholt i det nordvestlige Aaret-Øxnadal + ... 938
4, Thorsteen, Atles Søn, gift med Thorunn, en Datter af Ingjald Illraadesmanna-Skelmirs. Han levede paa Landet, indtil han siden sin Svigerfaders Forlening om Hans eldre Sønner Thorbjørn 951

5, Thorgils, Thords Søn, kaldt Ormabeinsfostre, gift med Helga, en Datter af Goden Thorod og Pätte til den bekjendte Laugmand Skapte død 1034 den 6, Grim Gjamad, Jons Søn. Hans Søn var fosterbarn hos Statholderen Thorlarius i Skaud. Lib. Dalsgodskrift) 1039

7, Ingjald, Jons Søn.

8, Grim, Ingjalds Søn.

9 Einar, Grimes Søn, til Valdadarnes, gift med Thorey Mardatter.

10, Hallkatla, Jons Datter, gift med Rafn Sveinbjørnssøn, som nedstammer fra Geirshjof den Gamle; Jan + - - - - - - 1213

11, Herdise, Rafns Datter, gift med Sigmund Gunnarsen, omtrent 1235

12, Sveinbjørn Jons Søn, kaldt Sudviking. + - - - 1290

13, Erik, Sveinbjørns Søn, dette, gift med Vilborg Einarsdatter, en Sønnedatter af Thorvald til Vatnsfjord. + - - - - - 1342

14, Einar, Eriks Søn, dette, gift med Helga af Grund + - - - 1382

15 Bjørn, Einars Søn, kaldt Jorsalafare, dette, gift med Solveig Thorsteinsdatter + - - - - - - - - - - - - - - - - - - 1413

16 Christine, Jons Datter, til Vatnsfjord, gift med Thorleik Aresøn, + - 1459

17, Björn, Ares Søn, dette, gift med Oluf Loptsøn den ligesaa kaldte; blev Lensmand over Island 1457; blev ombragt af Engelske Kjøbmænd og Handelsmænd - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

X) eine gemeinschaftliche Einstätte besessen hatten. Dessen die Wälterlichen Grabhügel (Landtheilungsthum) bezeugten die treffenswürdige Gebräuch. Von allen diesen Herrlichkeiten konnte nun die Tage mit nach Island übergehen. Um desto mehr Liebe und Sorgfalt mußte der Landesmann anwenden, um seinen Besitz von den Thaten der Väter und der Heimath in Norwegen zu rechtfertigen; und um seines eigenen Ruhmes Willen konnte dieses unmöglich vergessen. Das Andenken an alles dieß zu bewahren. Da mußte sich eine zusammenfassende Darstellung der Begebenheiten ihre Vorfahren von selber entwickeln."

Von historischen Merkwürdigkeiten ~~Lit~~ sie den stor. Vogt som Forfædrenes Sagn paa Nord erdelig allen sin Herkomst; alt ve allevede gaaet af de G. K. Minder i en jævnen Afhandling (Rerum antiq. patriae Islandiae gammal: Norden som overalt Stof; Lüneburg 1800. Afh. II, 83–138).

For den maatte Vogter jo stærem vær vigtig i mange Henseender Hist: 1) Mål for Standenes var Lovene meget bestem forskjellig bestemte almindelige Retsforhold, især ved de Fejer eller Love Bøder ensom Tilkom der Lidsfødte Forskjellighed, i Forhold til den forneværende Stand. 2) Almindelig Retsgangs maaden, ikke allene med Hensyn til Formen, men og til visse fundamentale Grundsætninger og Love Fiktion. 3) Valbyrdighed. 4) Forbrydelse og Ugjerningskab, 5) Retsagelse og Dommelse ved Herredsthing, og Gjerder s. s. v. — Saaledes se ikke Historien nogen nøjere Udvikling.

Det er derfor ikke at undres over at de saakaldte Runestaver opbevarede ved Digt, Sværd navnlig, Ynglingatal og Halvgjatal indeholdt Fyrstrenes Stamtavler; skrinden er det jo saa sandsynligt, ved endog Overtroligt, at Runestavene, ikke allene for Fyrsterne de Grave for Fyrsterne bekjendte Mindestene, men paa for Religion genealogiske Dokumenter og Mindesmærker indeholdt Fortidsminder, Sværd og Ringe og Sværd ~~paagottraad~~ opbevarede. Da er altid, Digt at gaaet Sagn Digt i Norden Hedendom indgravede paa Runestaver, med Runer Runestaver (i stedet de ældste Bøger og Skriftblade for mange Folk f. Eks. Romere, Grækere Liber og codex i Latin Betydninger paa Lat. Ord Bok, oprindelig Bøg siden Bog) saa skiene det jo Sagn Fortid ~~Fortid~~ almindelig om Runestaverne; *) som paa efter det forandrede maatte ændres som Fortid nødvendig. Fund af Sværd Sværdene Grave i Norden for nordiske Oldsager Runestaver og Runebøger med Runer indskaarne Runestaver, de indeholdt Vers og Runerne i Norske gamle Sprog, men for Oldsprogets Kjendskab ikke var saa gunstigt.

Island, som blev af Hjemmestad Nybyggerstammen for de to nordiske Rigers Folk og Nationalitet, samt Folkets Oprindelse og Sagn for dettes ~~Historie~~ ikke Norges gamle Historie, blev det lidlig, naturligvis for Stammoderens Genealogie. Om Islands Oldsager skrev Professor P. E. Müller sig saaledes i sin klassiske Afhandling om den Islandske Historiographie (Samlede Afhandlinger fra 1819) (efter Sanders Umstændelse S. 14):

"Die Ansiedler waren übrigens stammberühmte Männer. Auf diesen Ruhm hielt man pflegten die Skandinavier großen Gewicht zu legen. Je wenigen äußeren Unterscheidungszeichen es gab, welche die Thaten der einzelnen andeuteten, desto wichtiger galt ihr Besitz und Kenntniß. Shakespeare. Der Stamm wurde daher sorgfältig nach dem Geschlechte gezeugt, und selbst die Geschichte jüngerer pflegte den Ursprung von unbekannten Völkern geringe zu achten. Im Mutterlande lebte das Andenken an die alten Geschlechter, unter den Männern des Gaus, unter allen welche Islands Bewohner, Bagare welche Bruchstücke der Vorzeit, Stammtafeln, Sagen, Lieder, Runen, Sværd, Ringe, Grave, Runestaver, Runebøger, Runer, Runestaver, Runebøger, Runer, Runestaver, Runebøger, Runer

mellem Dagens Affattelsestid og sidste med det 14de Aarhundrede, men de ere dog ikke i een anden Deel, skjønt i en anden Form, bievne bievne bevarede end de saakaldte Islandske Annaler, især Egentlig Annaler, der gaae fra Begyndelsen af det 14de Aarhundrede indtil Slutningen af det 16de Aarhundrede, og indeholde Efterretninger om Begivenheder i Island, Norge og Danmark. Disse sidste Annaler ere udgivne i Kjøbenhavn i 1847 af Professor Gudmund Thorkelin, som i Island almindelig kjendes under Navnet af Skardsaa eller Skarðsá, fordi man nu ikke mere kjender til mere end to Afskrifter af det Haandskrift, hvoraf man nu ikke er i Besiddelse af Originalen, men som ikke desto mindre ikke ere ubetydelige, med Undtagelse af enkelte Bemærkninger, som ikke findes i de øvrige Afskrifter, og som ikke ere af nogen Betydenhed for Historien. Disse Annaler begynde med det 9de Aarhundrede, og ere indtil det 13de Aarhundrede næsten ordrette Gjengivelser af Ari Frodes Islendingebog og Landnamabog, men fra det 13de Aarhundrede af ere de selvstændige Arbeider, som ikke findes i andre Skrifter. Den Del af Annalerne, som er skrevet af Biskop Gisle Thorlakssøn, er den mest paalidelige, og den, som er skrevet af Biskop Arne Magnussøn, den mindst paalidelige. Den Del af Annalerne, som er skrevet af Biskop Gisle Thorlakssøn, er den mest paalidelige, og den, som er skrevet af Biskop Arne Magnussøn, den mindst paalidelige.

Foruden disse Annaler findes der endnu en Række islandske Annaler, som ere udgivne af Professor Gudmund Thorkelin i Kjøbenhavn i 1847, og som ere kjendte under Navnet af Skardsaa eller Skarðsá, fordi man nu ikke mere kjender til mere end to Afskrifter af det Haandskrift, hvoraf man nu ikke er i Besiddelse af Originalen, men som ikke desto mindre ikke ere ubetydelige, med Undtagelse af enkelte Bemærkninger, som ikke findes i de øvrige Afskrifter, og som ikke ere af nogen Betydenhed for Historien. Disse Annaler begynde med det 9de Aarhundrede, og ere indtil det 13de Aarhundrede næsten ordrette Gjengivelser af Ari Frodes Islendingebog og Landnamabog, men fra det 13de Aarhundrede af ere de selvstændige Arbeider, som ikke findes i andre Skrifter